

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 67/2019 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen vieraannuttamisen tunnistamisesta ja varhaisesta puuttumisesta

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Pauli Kiurun /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 67/2019 vp:

Mitä hallitus aikoo tehdä, jotta viranomaiset tunnistaisivat vieraannuttamisen,

mitä varhaisen puuttumisen valtuuksia aiotaan antaa viranomaisille vieraannuttamiseen puuttumiseksi ja

mitä hallitus aikoo tehdä auttaakseen vieraannutettuja lapsia ja vanhempia palauttamaan yhteytensä?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Lasten ja perheiden palveluja on kehitetty monipuolisesti vahvistamalla vanhemmuuden ja erotilanteen tukea sekä uudistamalla lastensuojelua asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Neuvolat tavoittavat kaikki lasiperheet Suomessa ja useassa kunnassa on neuvontapalveluja, joissa asiantuntijat antavat ohjeistusta ja neuvontaa lapsen huoltoon ja tapaamisoikeutta koskeissa asioissa. Lapsen ja vanhemman välisen suhteen luomista voidaan vahvistaa ja vieraannuttamista torjua esimerkiksi tuetuin tapaamisin tai perhetyön eri muodoin. Lisäksi perheasioiden sovittelua voidaan tarjota eroprosessin eri vaiheissa, myös oikeudenkäynnin aikana.

Erotilanteen sovinnollisuutta ja erovanhempien varhaista tukea on vahvistettu esimerkiksi kehittämällä vanhemmuussuunnitelma välineeksi yhteistyövanhemmuuden tukemiselle sekä avaamalla uutena palvelumuotona eron ensiapupisteitä tuen ja ohjauksen tarjoamiseksi akuutissa erotilanteessa. Myös kaikkein vaativinta erityisosaamista edellyttävien eropalvelujen kehittämistarpeita pohditaan osana lapsi- ja perhepalvelujen kehittämistä. Sosiaalihuollon työntekijöille järjestetään lapsioikeudellista ja menetelmällistä koulutusta osana sekä perus- että täydennyskoulutusta, ja hyviä työkäytäntöjä levitetään aktiivisesti. Myös tuomareille järjestetään lapsioikeus- ja sovittelukoulutusta.

1.12.2019 voimaan tulevassa laissa lapsen huoltoon ja tapaamisoikeutta koskevan lain muuttamisesta on huomioitu vieraannuttaminen korostamalla nykyistä selvemmin lapselle läheisten ihmisten merkitystä ja molempien vanhempien velvollisuutta huolehtia lapsen suhteen säilymi-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 67/2019 vp

sestä kumpaankin vanhempaan. Laissa säädetään entistä täsmällisemmin siitä, kuinka viranomaisen on osana kokonaisharkintaa arvioitava sitä, millainen huolto, asumista ja tapaamisoikeutta koskeva ratkaisu turvaisi parhaiten lapsen ja vanhemman välisen suhteen säilymisen. Myös tuomioistuimelle säädetty mahdollisuus asettaa uhkasakko perustepäätöksen yhteydessä antaa viranomaiselle uusia mahdollisuuksia puuttua lapsen edun vastaiseen toimintaan.

Sosiaali- ja terveysministeriö tukee uudistetun lapsenhuoltolain täytäntöönpanoa järjestämällä tulevana syksynä koulutusta yhteistyössä oikeusministeriön ja Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa.

Helsingissä 29.8.2019

Perhe- ja peruspalveluministeri Krista Kiuru